

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313214747
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4313214747.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, zastúpená JUDr. Petrom Harakálym, advokátom so sídlom Mlynská 28, Košice, IČO: 00 620 157, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Pribinova 19, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 700, o náhradu straty na zárobku po skončení práceneschopnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 23. apríla 2024, č. k. 9C/275/2013-537, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. **z r u š u j e** a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Levice (ako súd prvej inštancie alebo prvoinštančný súd v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 23. apríla 2024, č. k. 9C/275/2013-537 uložil žalovanému povinnosť vyplácať žalobkyňi mesačnú úrazovú rentu v sume 277,80 eura počnúc dňom 01.05.2024, vždy do 15. dňa v mesiaci (výrok I.), konanie v časti zaplatenia sumy 47 091,18 eura s prislúchajúcim úrokom z omeškania zastavil (výrok II.) vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III.) a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ustanovení § 415, § 420, § 441, § 446m § 447, § 517 ods. 2, § 879w zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o PZP“), § 134 ods. 5, 6 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“), § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 145 ods. 1, § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 CSP.

3. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 29.07.2013 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného platiť jej úrazovú rentu 357,83 eura mesačne s príslušným úrokom od 01.08.2013 a za obdobie od 13.12.2011 do 31.07.2013 náhradu straty na zárobku po skončení práceneschopnosti vo výške spolu 6 877,71 eura.

4. Súd prvej inštancie následne vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový a právny stav. Dňa 20.03.2010 došlo k dopravnej nehode motorového vozidla značky D. E., EČV: F., pri ktorej žalobkyňa ako spolujazdkyňa utrpela ťažké ublíženie na zdraví. Motorové vozidlo viedol vodič G. H., ktorý bol na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 02.06.2011 pod sp. zn. 4T/75/2011 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona, pričom k dopravnej nehode došlo v dôsledku vysokej rýchlosti a zlého spôsobu a techniky jazdy po prejení ľavotočivej zákruty, následne dostal šmyk a prešiel do protismeru a po opustení vozovky narazilo vozidlo prednou časťou o malý strom, následkom čoho sa prevrátilo na ľavý bok a pokračovalo v

pohybe otočené zadnou časťou dopredu, následne vozidlo kontaktovalo zadnou časťou strom vo výške cca 0,70 m, po čom sa strom prevrátil a vozidlo sa rotačným pohybom pohybovalo po ňom a ostalo stáť na kmeni stromu položené na ľavom boku vozidla, v dôsledku čoho došlo k zraneniu osôb v tom vozidle, a to spolujazdca G. B. a A. B.. V zmysle predmetného rozsudku žalobkyňa utrpela rozdrvenie s priečnou léziou miechy v úseku C3 s quadreplegiou, vyklíbenie stavcov C3-C4 krčnej chrbtice s posunom, zlomeninu oblúka stavca C4 s dislokáciou, zlomeninu kĺbového výbežku stavca C3 vpravo, zlomeninu priečného výbežku stavca C4 vpravo, zlomeninu nosových kostí bez posunu, odreniny a pomliaždeniny oblasti tváre s krvnými výronmi, početné bodné ranky s cudzími telieskami v mäkkom kryte lebky, pomliaždenie hrudnej steny so zakrvácaním do pohrudničnej dutiny minimálne a tracheostómiu, v dôsledku ktorých bola a je obmedzená v bežnom spôsobe života dychovou nedostatočnosťou po dobu 155 dní, vedením v nepretržitej ústavnej liečbe na lôžku, spinálny pacient po dobu 149 dní, v následnej rehabilitačnej ústavnej starostlivosti po dobu nad 8 týždňov, neschopnosťou samostatného pohybu v nutnosti trvalej starostlivosti ošetrovateľského personálu a rodinných príslušníkov pri všetkých denných úkonoch trvale, operačnou stabilizáciou stavcov C3-C4 dlahou Vectra, deriváciou moču trvalým močovým katéterom, pasívnou bolestivou rehabilitáciou spastickej kĺbnej stuhnutosti po dobu 6 až 10 mesiacov, trvalou invaliditou. V dôsledku úrazu žalobkyňa bola v ústavnom ošetrovaní od úrazu dňa 21.03.2010 do 18.08.2010, opakovane od 18.11.2010 do 26.11.2010 a od 01.12.2010 do 04.02.2011. V Národnom rehabilitačnom centre Kováčová bola od 18.08.2010 do 01.12.2010. Žalobkyňa je na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. XXXXXXXXXXXX X zo dňa 05.04.2013 uznaná za invalidnú od 13.12.2011 (č. I. 7). Z oznámenia o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zo dňa 29.04.2013 (č. I. 8) bolo preukázané, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená v rozsahu 100 %. V čase predmetného úrazu mala žalobkyňa 16 rokov a bola študentkou strednej školy, ktorá skutočnosť nebola sporná.

5. Žalobkyňa dňa 28.06.2013 (č. I. 20) si u žalovaného uplatnila nárok na náhradu škody z titulu straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti (úrazovej renty) od 13.12.2011 ako aj nárok na jej výplatu do budúcnosti, a to za obdobie od 13.12.2011 do 31.05.2013 v sume 6 158,10 eura a do budúcnosti vyplácanie mesačnej úrazovej renty v sume 356,90 eura počnúc 01.06.2013 vždy do 15. dňa nasledujúceho mesiaca, ktorý nárok nebol žalovaným v zmysle § 11 ods. 5, 6 a 7 Zákona o PZP ako bolo preukázané z podania žalovaného zo dňa 17.07.2013 (č. I. 23), ktorým podaním bolo plnenie odmietnuté, ktorá skutočnosť nebola sporná, pričom pri vyčíslení úrazovej renty žalobkyňa, ako vyplýva z odôvodnenia uplatnenia nároku na náhradu škody z titulu straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti (úrazovej renty) vychádzala z priemernej mzdy v národnom hospodárstve zohľadňujúc výšku priznaného invalidného dôchodku v tomto čase.

6. Žalobkyňa následne žalobou doručenou súdu dňa 29.07.2013 si predmetný nárok - náhradu škody - straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti (úrazová renta) uplatnila na miestne príslušnom súde. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Levice medzityýmny rozsudkom č. k. 9C/275/2013-87 zo dňa 25.06.2014 rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti od 13.12.2011 vo výške vypočítanej z výpočtového základu určeného z priemernej mzdy v národnom hospodárstve. Voči predmetnému rozsudku podal odvolanie žalovaný, pričom odvolací súd rozsudkom č. k. 5Co/787/2014-108 napadnutý medzityýmny rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že nárok navrhovateľky na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti zamietol. Následne voči predmetnému rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre podala žalobkyňa dovolanie a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 3Cdo/113/2016 zo dňa 06.12.2018 rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/787/2014 zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 5Co/62/2019-154 zo dňa 27.05.2020 medzityýmny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

7. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že v priebehu konania s poukazom na právoplatný medzityýmny rozsudok žalobca procesnými návrhmi žiadal pripustiť zmenu, rozšírenie žaloby, ako vyplýva z právoplatných uznesení po rozhodnutí súdu Krajského súdu v Nitre, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Žalovaný v priebehu konania aj s poukazom na ďalšie prebiehajúce konania vedené na tamom súde medzi stranami sporu, a to konanie 13C/67/2011 a konanie 14C/119/2012 poukázal na mieru spoluzavinenia žalobkyne v zmysle § 441 OZ, a to z dôvodu, že žalobkyňa v dôsledku povinnosti uloženej ustanovením § 8 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z. z. sa podieľala na vzniku, resp. zväčšení jej zranení, pretože aj zo znaleckého posudku MUDr. Šuplatu vyplýva záver, že žalobkyňa nebola v čase dopravnej nehody pripútaná bezpečnostným pásom. V priebehu konania žalobkyňa mieru spoluzavinenia v akomkoľvek rozsahu vylúčila. Žalovaný poukázal na prebiehajúce súdne konanie vedené na tamom súde.

súde pod sp. zn. 14C/119/2012, v ktorom konaní o náhradu liečebných nákladov medzi totožnými stranami sporu prvoinštančný súd rozsudkom zo dňa 21.09.2018 ustálil mieru spoluzavinenia žalobkyne v rozsahu 10 %. Rozsudok Okresného súdu Levice sp. zn. 14C/119/2012 bol napadnutý odvolaním, pričom Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 5Co/96/2019-770 zo dňa 31.08.2020 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. nad priznanú sumu 11 004,88 eura po sumu 22 616,53 eura potvrdil, vo zvyšku žalobu zamietol a potvrdil aj napadnutý výrok rozsudku II., III. a IV.. Z obsahu rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/96/2019 vyplýva (bod 66), že vzhľadom na okolnosti veku žalobkyne v čase nehody a skutočnosti, že sama o sebe dopravnú nehodu svojím zavineným konaním nezapríčinila, bolo na mieste stanoviť 10 % ako mieru spoluúčasti na škode. A tak odvolací súd konštatoval správnosť nájdeného pomeru spoluzavinenia v zmysle § 441 OZ. Žalobkyňa v priebehu konania uviedla, že určenie miery spoluzavinenia je otázkou právnou a súd by mal aj v tomto konaní sa opätovne mierou spoluzavinenia žalobkyne zaoberať a túto vyhodnotiť. Súd konštatuje, že ako bolo uvedené v konaní vedenom na tunajšom súde v súvislosti s tou istou škodovou udalosťou a medzi totožnými stranami sporu, bolo vykonané dokazovanie a bola vyhodnotená aj odvolacím súdom miera spoluzavinenia žalobkyne v rozsahu 10 %. Súd s poukazom k uvedenému aj z dôvodu právnej istoty ustálil v zmysle § 441 OZ mieru spoluzavinenia žalobkyne v rozsahu 10 %, keďže považoval súd za nelogické a aj nespravodlivé, aby sa v každom jednotlivom konaní vyhodnocovala v súvislosti s totožnými okolnosťami miera spoluzavinenia v inom rozsahu, a to už z dôvodu princípu spravodlivosti ako aj právnej istoty.

8. Žalovaný v priebehu konania poukázal na zmenu právneho predpisu s tým, že dňa 01.12.2019 nadobudol účinnosť Zákon č. 394/2019, ktorým sa zmenilo ust. § 437 OZ a v nadväznosti na to bol do prechodných ustanovení zavedený § 879w, podľa ktorého sa ustanoveniami § 446, 447, 447b a § 448 spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.12.2019, vznik týchto právnych vzťahov a nároky z nich sa posudzujú podľa tohto zákona v znení účinnom do 01.12.2019.

9. Z vykonaného dokazovania mal tak súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa v čase dopravnej nehody bola študentkou strednej školy s maturitou. V čase škodovej udalosti bola žalobkyňa maloletá, pričom v tomto čase nemala zárobok alebo iný príjem zárobok nahradzujúci. Práve v týchto prípadoch bolo podľa názoru súdu, tak ako vyslovil právny názor Krajský súd v Nitre sp. zn. 6Co/25/2011 v obdobnej veci, namieste aj pre daný prípad aplikovať ust. § 134 ods. 5 a 6 Zákonníka práce, keďže žalobkyňa v čase škodovej udalosti nebola zamestnaná, a preto sa suma priemerného zárobku určuje podľa § 134 ods. 5 Zákonníka práce a predstavuje sumu minimálnej mzdy. Súd sa tak nestotožnil s názorom právneho zástupcu žalobkyne, že pri výpočte sa má vychádzať z priemerného zárobku v národnom hospodárstve zisteného štatistickým úradom. Z § 445 OZ vyplýva, že relutárnou reštitúciou sa má nahradiť strata na zárobku, ktorou sa rozumie rozdiel medzi zárobkom po poškodení zdravia a priemerným zárobkom pred poškodením zdravia. Žalobkyňa poukázala aj na výrok medzitémneho rozsudku, ktorým ako uvádzala žalobkyňa v petite medzitémneho rozsudku bolo určené, že žalobkyňi patrí náhrada na stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti od 13.12.2011 vo výške vypočítanej z výpočtového základu určeného z priemernej mzdy v národnom hospodárstve. Súd prvej inštancie poukázal na to, že medzitémny rozsudok súd rozhodoval o základe nároku, pričom mal súd za to, že v predmetnom výroku je nadbytočne uvedené, že nárok žalobkyňi patrí vo výške vypočítanej z výpočtového základu určeného z priemernej mzdy v národnom hospodárstve, pretože podľa názoru súdu predmetným výrokom malo byť rozhodnuté len o základe nároku, t. j. či nárok žalobkyne je daný. Súd ďalej poukázal aj na to, že odvolací súd sa v odvolaní po zrušení rozsudku Krajského súdu, ktorý pôvodne medzitémny rozsudok zmenil nezaoberal ďalšími skutočnosťami a námietkami samotného žalovaného v pôvodnom odvolaní. Súd preto konštatoval, že v čase rozhodovania súdu, keď súd po medzitémnom rozsudku rozhodoval o výške nároku, nie je znením petitu medzitémneho rozsudku viazaný.

10. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v danom konaní pri vyčíslení nároku žalobkyne si musel súd ustáliť, podľa ktorých ustanovení bude posudzovať nárok na náhradu za stratu na zárobku pri invalidite poškodeného, a to z dôvodu, že po podaní žaloby došlo k prijatiu zákona č. 394/2019 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov práve aj v § 446 a 447. Podľa pôvodnej úpravy sa postupovalo pri určení náhrady rovnako ako pri úrazovej rente podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Tomu zodpovedal aj pôvodný žalobný návrh. Tým, že Občiansky zákonník zaviedol právnu úpravu, v zmysle ktorej sa nárok poškodeného na náhradu straty na zárobku posudzoval podľa Zákona o sociálnom poistení, obmedzil mu legislatívne subjektívne právo domáhať sa skutočnej náhrady za stratu na zárobku. Potreba prijatia návrhu zákona vychádzala z nálezu Ústavného súdu SR z 10. októbra 2018 (PL. ÚS 10/2016-53), ktorým bol vyslovený nesúlad

ustanovenia § 446 OZ s čl. 12 ods. 1 a s čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Novelizované ustanovenie v zmysle osobitnej časti dôvodovej správy opúšťa pôvodnú, z hľadiska ochrany poškodeného nevyhovujúcu, naviazanosť právnej úpravy kvalifikácie výšky náhrady straty na zárobku poškodeného na Zákon o sociálnom poistení a nahrádza túto úpravu takou, ktorá zohľadňuje rozsah skutočne utrpenej škody a jej spravodlivej náhrady. Ujma sa v tomto prípade posúdi, a to na základe porovnania priemerného zárobku poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody a zárobkom, ktorý dosahuje po poškodení, pričom tento „nový zárobok“ je závislý aj od toho, či a v akej výške poškodený poberá invalidný dôchodok. Náhrada na zárobku sa teda vypočíta ako rozdiel medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody a súčtom zárobku, ktorý poškodený dosahuje po poškodení a priznaní invalidného dôchodku. Na základe uvedeného tak súd prvej inštancie vychádzal z ustanovení, ktoré nadobudli účinnosť od 01.12.2019, a to s poukazom práve na prechodné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

11. Z vykonaného dokazovania, ktorá skutočnosť sporná nebola, mal prvoinštančný súd za preukázané, že v čase vzniku škody bola žalobkyňa študentkou strednej školy s maturitou s tým, že žalobkyňa mala záujem pokračovať v štúdiu na vysokej škole, pričom preukázané bolo, že žalobkyňa bola uznaná za invalidnú a miera poklesu jej pracovnej schopnosti predstavovala 100 %. Je nesporné, že žalobkyňa nemala v čase vzniku škody žiaden zárobok ani iný príjem zárobok nahradzujúci. Súd mal za to, že práve v takomto prípade je potrebné aplikovať ustanovenia Zákonníka práce, ktoré definujú pojem priemerný zárobok. Keďže významom inštitútu straty na zárobku je akýsi peňažný dôchodok vyrovnávajúci rozdiel medzi zárobkami poškodeného, súd mal za to, ako už bolo konštatované, že na tento prípad je potrebné práve aplikovať ustanovenia Zákonníka práce, a to § 134 ods. 5 a 6 Zákonníka práce, keďže v uvedenom ustanovení je riešený priemerný zárobok v súvislosti s náhradou škody aj u žiakov stredných škôl, ktorou žiačkou strednej školy žalobkyňa jednoznačne bola v čase vzniku škody, nebola v tomto čase zamestnaná, a preto sa suma priemerného zárobku určuje podľa § 134 ods. 5 Zákonníka práce a predstavuje tak sumu, ktorá zodpovedá minimálnej mzde. Súd sa tak nestotožnil s názorom právneho zástupcu žalobkyne, že pri výpočte sa má vychádzať z pravdepodobného priemerného zárobku za každý rok za uplatnené obdobie, ktorý by zodpovedal priemernej mesačnej mzde v národnom hospodárstve SR zistené štatistickým úradom. Súd tak posúdil, ako bolo uvedené, že priemerný zárobok žalobkyne predstavuje tak na účely výpočtu straty na zárobku minimálnu mzdu. Súd prvej inštancie z údajov Štatistického úradu SR mal za preukázané, že mesačná minimálna mzda v roku 2011 predstavovala sumu 317 eur, v roku 2012 327,20 eura, v roku 2013 337,70 eura, v roku 2014 352 eur, v roku 2015 380 eur, v roku 2016 405 eur, v roku 2017 435 eur, v roku 2018 480 eur, v roku 2019 520 eur, v roku 2020 580 eur, v roku 2021 623 eur, v roku 2022 646 eur, v roku 2023 700 eur, v roku 2024 750 eur. Žalobkyni bol priznaný od 13.12.2011 invalidný dôchodok vo výške 287,60 eura (19 dní = 29,40 eura) za december 2011. V roku 2012 poberala žalobkyňa invalidný dôchodok mesačne vo výške 297,10 eura, v roku 2013 invalidný dôchodok mesačne vo výške 307,20 eura, v roku 2014 invalidný dôchodok mesačne vo výške 315 eur, v roku 2015 invalidný dôchodok mesačne vo výške 319,60 eura, v roku 2016 invalidný dôchodok mesačne vo výške 321,30 eura, v roku 2017 invalidný dôchodok mesačne vo výške 328,40 eura, v roku 2018 invalidný dôchodok mesačne vo výške 335,60 eura, v roku 2019 invalidný dôchodok mesačne vo výške 344,40 eura, v roku 2020 invalidný dôchodok mesačne vo výške 354,40 eura, v roku 2021 invalidný dôchodok mesačne vo výške 363,70 eura, v roku 2022 invalidný dôchodok mesačne vo výške 368,50 eura, v roku 2023 invalidný dôchodok mesačne vo výške 412 eur a od 01.07.2023 455,70 eura mesačne, a od 01.01.2024 invalidný dôchodok mesačne vo výške 472,20 eura. Žalobkyni tak vznikol nárok za obdobie od 13.12.2011 ku dňu rozhodnutia súdu ako rozdiel medzi minimálnou mzdou a výškou invalidného dôchodku za každý jednotlivý mesiac a rok vo výške celkovo 19 919,75 eura pri zohľadnení miery spoluzavinenia poškodenej 10 %, a na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zaostalého peňažného dôchodku ako nedôvodnú zamietol.

12. Pokiaľ ide o sumu peňažného dôchodku do budúcnosti, súd priznal žalobkyni od 01.05.2024 mesačnú úrazovú rentu v sume 277,80 eura ako rozdiel medzi minimálnou mzdou v roku 2024 750 eur a invalidným dôchodkom priznaným od 01.01.2024 vo výške 472,20 eura, ktorú je povinný žalovaný uhrádzať žalobkyni vždy do 15. dňa v mesiaci (výrok I.).

13. S poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby v priebehu konania súd konanie v časti zaplata sumy 47 091,18 eura, ktorú žalovaný uhradil po podaní žaloby spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania v zmysle § 145 ods. 1 CSP zastavil.

14. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP a § 257 CSP. Uplatnený nárok od podania žaloby do rozhodnutia súdu predstavoval sumu 92 115,58 eura. Žalobkyni vznikol nárok v rozsahu 19 919,75 eura s úrokom z omeškania, ktorá suma bola vo výške celkovo 47 091,18 eura zaplatená žalovaným po podaní žaloby a v tejto časti žalobkyňa zobrala žalobu späť, v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá a tak by s poukazom na pomer úspechu a neúspechu strán sporu bol v prevyšujúcej časti úspešný žalovaný. Žalobkyňa bola úspešná v časti odvolacieho a dovolacieho konania, žalovaný bol úspešný v rámci prvého odvolacieho konania. Strany sporu nenavrhlí, ale súd posudzoval, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal súd pristúpiť k aplikácii ustanovenia § 257 CSP. Súd zistil, že žalobkyňa je poberateľkou len invalidného dôchodku vo výške 472,20 eura mesačne. Ustanovenie § 257 CSP slúži na odstránenie neprimeranej tvrdosti zákona, teda k dosiahnutiu spravodlivosti pre stranu sporu. Za dôvody hodné osobitného zreteľa sa považujú určité druhy konania, ale aj určitá procesná situácia, ide teda o dôvod daný charakterom konania alebo charakterom procesnej situácie. Súd prvej inštancie v danom prípade poukázal, že sa jednalo jednak o špecifické konanie, samotný priebeh konania, pričom okrem toho po podaní žaloby došlo aj k zmene právnej úpravy, keďže novelou Občianskeho zákonníka sa zmenil spôsob výpočtu tejto náhrady, a to tak, že sa prestali uplatňovať ustanovenia Zákona o sociálnom poistení, na základe ktorého bol pôvodný nárok žalobkyne uplatnený. Vzhľadom na okolnosti, ktoré viedli žalobkyňu k uplatneniu práva na súde, samotnému druhu konania, skutočnosť, že žalovaný plnil žalobkyni nárok po podaní predmetnej žaloby i nad rámec jeho povinnosti vyplývajúcej z právnej úpravy, súd dospel k záveru, že v predmetnej veci sú dané okolnosti hodné osobitného zreteľa na oboch stranách sporu a je akceptovateľné, aby obe strany sporu si znášali vlastné trovy konania.

15. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov III. a IV. podala včas odvolanie žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil v zmysle odvolacieho návrhu a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V podanom odvolaní žalobkyňa poukázala na existenciu odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Namietala, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval a použil nesprávny výklad ust. § 445 a 447 OZ na daný prípad. Právne posúdenie veci zo strany súdu nerešpektuje zásadu plnej náhrady škody a je v rozpore s princípom spravodlivosti. Uviedla, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu straty na zárobku v prípadoch, kedy nie je exaktne známy predchádzajúci priemerný zárobok, ktorý poškodený dosahoval už pred vznikom škody na zdraví, súdna prax uprednostnila pri rozhodovaní o tomto nároku poškodeného posudzovanie budúcich zárobkových možností poškodeného v čo možno najreálnejšej rovine. V tomto smere poukázala na stanovisko R I 1768/28 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/32/02 (R 29/2004) a uviedla, že rozhodovacia prax súdov pri určitých odôvodnených okolnostiach upúšťa od striktného východiska priemerného zárobku poškodeného pred vznikom škody na zdraví a vychádza z pravdepodobného zárobku poškodeného, ktorého zistenie je prípustné aj hrubým odhadom. Vždy však pre takýto postup musia existovať odôvodnené okolnosti, ktoré takýto postup legitimizujú práve v záujme priznania spravodlivého vyrovnanie poškodenému a s cieľom nahradiť mu úplne všetku škodu, ktorá na jeho strane vznikla v dôsledku poškodenia zdravia. Žalobkyňa má za to, že takýto postup je aplikovateľný v danom prípade. V čase dopravnej nehody bola žalobkyňa študentom gymnázia s výbornými študijnými výsledkami a plánil pokračovať v štúdiu na lekárskej fakulte. Žalobkyňa mala všetky predpoklady, aby sa v budúcnosti riadne uplatnila v pracovnom procese a dosahovala zárobky minimálne v priemernej rovine zárobkov dosahovaných v rámci Slovenskej republiky. Súd prvej inštancie v podstate odmietol posúdiť nárok žalobkyne tak, že by vychádzal z jej pravdepodobného zárobku, ktorý by pravdepodobne v budúcnosti dosahovala, pretože takéto úvahy sa v odôvodnení súdu ani nenachádzajú. Súd vychádzal ako z priemerného zárobku žalobkyne z minimálnej mzdy na základe formalistického posúdenia a odkazu na úpravu priemerného zárobku v ustanoveniach Zákonníka práce.

16. Ďalej namietala, že ust. § 134 ods. 5 a 6 Zákonníka práce, na ktoré súd poukazoval, svojou povahou a účelom nezodpovedajú stanoveniu reálneho pravdepodobného zárobku poškodeného. Tieto ustanovenia stanovujú len určité minimalistické požiadavky na zohľadnenie najnižšej možnej mzdovej úrovne za účelom stanovenia krátkodobých náhrad na pracovnoprávne účely. Svojou povahou a účelom teda tieto ustanovenia zjavne nesledujú zámer určiť ani v hrubých rysoch reálnu a čo najpravdepodobnejšiu výšku zárobku dotknutej osoby, najmä ak sa uvažuje o zárobkových možnostiach z dlhodobého hľadiska, čo je aj prípad žalobkyne. V tejto rovine poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Levice zo dňa 25.06.2014, č. k. 9C/275/2013-87, ktoré bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.05.2020, č. k. 5Co/62/2019-154.

17. Uviedla, že súd prvej inštancie nerešpektoval medzitémny rozsudok, ktorý jasne konštatuje, že žalobkyni patrí náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti od 13.12.2011 vo výške vypočítanej z výpočtového základu určeného z priemernej mzdy v národnom hospodárstve. Daný medzitémny rozsudok nadobudol riadne právoplatnosť a jeho ignorovanie je popretie princípov právnej istoty. Súd pri jeho odôvodňovaní konštatoval, že pre žalobkyňu by bol diskriminačné, ak by sa denný vymeriavací základ vypočítal z minimálnej mzdy, pretože žalobkyňa mohla ďalším štúdiom dosiahnuť vzdelanie, pri ktorom by dosahovala zárobok vyšší než je minimálna mzda. Poukaz súdu prvej inštancie na to, že odvolací súd sa nezaoberal odvolacími námietkami žalovaného je nepodstatný. Odvolací súd totiž potvrdil celý výrok medzitémneho rozsudku vrátane časti určujúcej výpočtový základ nároku žalobkyne. Pokiaľ mal žalovaný za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočné, mal možnosť podať dovolanie. Postup súdu prvej inštancie považuje žalobkyňa za arbitrárny.

18. V prípade nároku uplatneného od 01.11.2021 do budúca mesačne v sume 623,94 eura, si tento žalobkyňa uplatnila vo výške v závislosti od zmeny budúcich pomerov. Za zmenu pomerov považuje žalobkyňa aj valorizáciu, teda zvyšovanie výšky priemerného zárobku rozhodného pre výpočet nároku, a to analogickým použitím ustanovení Zákona o sociálnom poistení. Právna úprava sa po novelizácii ustanovenia § 447 OZ s účinnosťou od 01.12.2019 v podstate vrátila k úprave platnej do 31.07.2004. V tomto období jednotlivými nariadeniami vlády dochádzalo k úprave výšky priemerného zárobku pre účely výpočtu náhrady za stratu na zárobku, kedy sa výška priemerného zárobku pravidelne valorizovala. Preto aj pri súčasnej právnej úprave je z hľadiska naplnenia účelu ust. § 447 OZ analogické použitie právnych predpisov, ktoré upravujú rovnako vo svojej podstate náhradu za poberaný zárobok, aby bol v priemernej miere zohľadnený rast mzdovej úrovne ako aj rast spotrebiteľských cien, keďže pre predmetné ust. § 447 OZ doteraz nebola prijatá obdobná právna úprava, ktorá by tieto skutočnosti zohľadňovala. Jedine tak môže právna úprava nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite spĺňať základnú zásadu inštitútu náhrady škody, ktorou je zásada plnej (úplnej) náhrady škody. Mesačná náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti, resp. pri invalidite tak po zohľadnení zmien pomerov predstavuje v roku 2021 sumu 623,94 eura, v roku 2022 sumu 634,94 eura. V roku 2023 sumu 700,82 eura (do 30.06.2023) a sumu 769,51 eura (od 01.07.2023), v roku 2024 sumu 792,22 eura. Žalobkyňa preto v odvolacom návrhu požaduje priznať za obdobie od 01.11.2021 do 31.12.2021 mesačne sumu 301,89 eura (pretože za toto obdobie jej bola zo strany žalovaného mesačne plnená len suma 322,05 eura), za obdobie od 01.01.2022 do 31.12.2022 mesačne sumu 312,89 eura (pretože za toto obdobie jej bola zo strany žalovaného mesačne plnená len suma 322,05 eura), za obdobie od 01.01.2023 do 30.06.2023 mesačne sumu 378,77 eura (pretože za toto obdobie jej bola zo strany žalovaného mesačne plnená len suma 322,05 eura), za obdobie od 01.07.2023 do 31.12.2023 mesačne sumu 447,46 eura (pretože za toto obdobie jej bola zo strany žalovaného mesačne plnená len suma 322,05 eura), za obdobie od 01.01.2024 do 30.04.2024 mesačne sumu 470,17 eura (pretože za toto obdobie jej bola zo strany žalovaného mesačne plnená len suma 322,05 eura), počnúc od 01.05.2024 do budúca mesačne 792,22 eura až do zmeny pomerov. Uvedené sumy požaduje žalobkyňa spolu s príslušným úrokom z omeškania.

19. K žalobkyňou podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný uvádzajúc, že žalobkyni mesačne poukazuje náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti v sume 322,05 eura. Uviedol, že súd prvej inštancie sa v medzitémnom rozsudku nezaoberal všetkými spornými otázkami týkajúcimi sa uplatneného nároku (napr. spoluvinou žalobkyne) a potom sa vydanie medzitémneho rozsudku javí byť ako predčasné a nehospodárne, resp. mal potom rozhodovať len o tom, či je nárok daný, a jednak v čase od okamihu vyhlásenia medzitémneho rozsudku do okamihu vyhlásenia konečného rozhodnutia súdu prvej inštancie došlo k zásadnej zmene právnej úpravy týkajúcej sa výpočtu straty na zárobku po skončení PN, kedy sa po novele Občianskeho zákonníka už nepočíta strata na zárobku ako úrazová renta. Žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila nárok na náhradu straty na zárobku vychádzajúc z vtedy platného ust. § 447 OZ, kde stratu na zárobku vyčíslavala ako úrazovú rentu. Žalovaný má za to, že popretím princípu právnej istoty by bola situácia, ak by súd vyhovel žalobe, tak ako žiadala žalobkyňa zmenou žaloby zo dňa 04.09.2020 po novele ust. § 447 OZ, pretože žiada späť od podania žaloby stratu na zárobku vo vyššom rozsahu ako si uplatnila pôvodne v žalobe, hoci novela OZ bola účinná od 01.12.2019. Súd priznal žalobkyni menej ako žiadala pôvodnou žalobou, námietkou premlčania sa už v rozhodnutí nezaoberal. Žalovaný považoval za potrebné poukázať na skutočnosť, že žalobkyňa na jednej strane tvrdila, že plánovala po ukončení gymnázia študovať na lekárskej fakulte (v čase nehody mala 16 rokov, takže vôbec nie je zrejmé na akú VŠ by si podala

prihlášku a kde by ju zobrali) a na strane druhej si uplatnila nárok na náhradu straty na zárobku po skončení PN odo dňa, kedy dovŕšila 18 rokov a ešte vychádza aj z valorizovaného priemerného zárobku. Žalovaný vyjadril nesúhlas s tvrdením žalobkyne, že sa malo pri výpočte straty na zárobku vychádzať z valorizovaného priemerného zárobku. V tomto smere odkazuje na nález Ústavného SR, ktorý tento výpočet považoval za neústavný. Výpočet žalobkyne nie je prijateľný aj z dôvodu, že percentuálne navyšuje priemerný zárobok o valorizácie, ktorými sa ale navyšovala samotná úrazová renta, t. j. konečná dávka a nie základ, z ktorého sa vypočítava. Rovnako nie je možné pristúpiť k navyšovaniu straty na zárobku podľa zvyšovania priemerného zárobku v národnom hospodárstve SR. Výpočet žalobkyne ani nekopíruje zvyšovanie úrazovej renty tak ako dôvodila žalobkyňa, pretože v roku 2016 došlo k zvýšeniu úrazovej renty o 0,46 % a nie o 1,46 %, v roku 2020 došlo k zvýšeniu úrazovej renty o 2,5 % a nie o 2,90 % a následne o 2,3 % a nie o 2,60 %. Pokiaľ ide o úrok z omeškania žalovaný uvádza, že nevidí dôvod na jeho priznanie. V prejednávanej veci ide podľa názoru žalovaného o typický prípad, kedy splatnosť plnenia nastáva až po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody. Až do okamihu právoplatného rozhodnutia totiž v takomto neštandardnom prípade nie je zjavné, v akej výške má byť strata na zárobku poukazovaná. Žalovaný nemohol byť v omeškani s plnením straty na zárobku uplatnenej už od 04.09.2020, kedy nemal o rozšírení žaloby ani vedomosť a ani nebola rešpektovaná zákonná lehota 3 mesiacov na prešetrovanie uplatneného nároku + 15 dní od skončenia prešetrovania na poskytnutie plnenia. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť.

20. Žalobkyňa v rámci odvolacej repliky uviedla, že námietky žalovaného nie sú dôvodné. Pokiaľ žalovaný nesúhlasil s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý potvrdil medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie, mal podať dovolanie. Nedôvodná je aj námietka týkajúca sa zmeny právnej úpravy § 447 OZ, pretože medzitýmny rozsudok bol potvrdený odvolacím súdom už v čase, kedy platilo zmenené ust. § 447 OZ. Súd v medzitýmnom rozsudku určil len základ, z ktorého sa má vychádzať pri výpočte nároku žalobkyne. Poukázala na § 879w OZ, podľa ktorého sa novelizovaným ust. § 447 majú spravovať aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.12.2019. Účelom zmeny tejto právnej úpravy bolo práve zosúladenie znení § 446 a § 447 OZ s ústavou. Ohľadne aplikácie ust. § 134 ods. 5 a 6 Zákonníka práce poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.09.2024, sp. zn. 4Cdo/64/2023. Uviedla, že naďalej trvá na dôvodnosti ňou uplatneného žalobného nároku, pretože k výkladu textu právnych noriem sa má uplatňovať podľa ich účelu a zmyslu. Trvá na valorizácii výšky priemerného zárobku. Strata na zárobku po skončení práceneschopnosti či pri invalidite vzniká a pretrváva dlhodobá, aj niekoľko desiatok rokov. Je krajne nepravdepodobné, že by zárobok poškodeného ostal počas takého dlhého obdobia nezmenený a nerástol by. Taktiež má za to, že v danom prípade sa má prihliadnuť na analógiu zákona, pretože v konaní si žalobkyňa uplatňuje nárok najbližší k tzv. úrazovej rente, pričom nárok na úrazovú rentu má pritom zákonom upravený systém jeho postupného zvyšovania, čím je takto zabezpečená kompenzácia pravdepodobného rastu zárobku poškodeného. K námietkam žalovaného ohľadne úroku z omeškania žalobkyňa poukázala na Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 263/2022 zo dňa 07.09.2022, v ktorom súd konštatoval, že ust. § 11 ods. 8 Zákona o PZP nevyklučuje vznik nároku poškodeného na úrok z omeškania. Je nevyhnutné na dôsledky omeškania poisťovateľa s plnením jeho hlavnej právnej povinnosti plniť samotnú náhradu škody (peňažný záväzok) v súlade s § 1 ods. 2 Zákona o PZP subsidiárne aplikovať všeobecný predpis, ktorým je § 517 ods. 2 OZ. Ak teda poisťovateľ nespĺní právnu povinnosť plniť oprávnenú náhradu škody poškodenému včas a riadne (t. j. v lehote 15 dní po skončení šetrenia), dostáva sa po uplynutí tejto lehoty s plnením náhrady škody do omeškania a poškodenému vzniká nárok uplatňovať si voči poisťovateľovi aj nárok na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ.

21. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov III. a IV. je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

23. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

24. Odvolací súd poznamenáva, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

25. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 446 OZ v znení účinnom od 1. decembra 2019, náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody, a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov.

Podľa § 447 OZ v znení účinnom od 1. decembra 2019, náhrada straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom, ktorý poškodený dosahoval pred vznikom škody, a súčtom zárobku, ktorý poškodený dosahuje po skončení pracovnej neschopnosti a priznaného invalidného dôchodku vyplácaného poškodenému podľa osobitných predpisov.

Podľa § 879w OZ v znení účinnom od 1. decembra 2019, ustanoveniami § 446, § 447, § 447b a § 448 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. decembrom 2019; vznik týchto právnych vzťahov a vznik nárokov z týchto právnych vzťahov sa posudzujú podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. novembra 2019.

26. Podľa § 15 ods. 1 Zákona o PZP, náhradu škody vrátane inej ujmy uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať; ak ide o škodu vrátane inej ujmy spôsobenú motorovým vozidlom jazdnej súpravy tvorenej ťažným vozidlom a prípojným vozidlom, poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy priamo voči poisťovateľovi, ktorý poistil prípojné vozidlo, ak ťažné vozidlo nie je možné identifikovať.

27. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, osoba sediaci na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiacim zariadením je povinná toto zariadenie použiť.

28. Odvolací súd v prvom rade považuje za potrebné poukázať na správnosť zistených skutkových okolností súdom prvej inštancie, že dňa 20.03.2010 došlo k dopravnej nehode (bližšie opísanej v bode 45. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie), v dôsledku ktorej žalobkyňa utrpela také poškodenie na zdraví, že na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 05.04.2013 bola žalobkyňa uznaná za invalidnú od 13.12.2011, pričom miera poklesu schopnosti žalobkyne vykonávať zárobkovú činnosť bola určená v rozsahu 100 %. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že v čase nehody bola žalobkyňa maloletá a študentkou strednej školy s maturitou, pričom v tomto čase nebola zárobkovo činná a ani nemala príjem zárobok nahrádzajúci. Uvedené skutočnosti tak v konaní neboli sporné a odvolací súd na ne v plnej miere odkazuje.

29. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie medzitémny rozsudkom zo dňa 25.06.201, č. k. 9C/275/2013-87 určil, že žalobkyni patrí náhrada na stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti od 13.12.2011 vo výške vypočítanej z výpočtového základu určeného z priemernej mzdy v národnom hospodárstve. Z dôvodu podaného odvolania zo strany žalovaného, Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 5Co/787/2014-108 napadnutý medzitémny rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že nárok žalobkyne na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti zamietol. Voči predmetnému rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo podané dovolanie žalobkyňou, o ktorom Najvyšší súd SR rozhodol uznesením zo dňa 06.12.2018 tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/787/2014 zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 27.05.2020, č. k. 5Co/62/2019-154 medzitémny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

30. Pokiaľ ide o mieru spoluzavinenia žalobkyne v zmysle ust. § 441 OZ, súd prvej inštancie vychádzal správne zo záverov, pričom oprel ich aj o prijaté závery tunajšieho odvolacieho súdu v konaní sp. zn. 5Co/96/2019 vedenom medzi totožnými stranami sporu v súvislosti s tou istou škodovou udalosťou. Odvolací súd na tomto mieste poukazuje na obsah záverov týkajúceho sa časti spoluzavinenia žalobkyne, že vzhľadom na okolnosti veku žalobkyne v čase nehody a skutočnosti, že sama o sebe dopravnú nehodu svojím zavineným konaním nezapríčinila, bolo na mieste stanoviť 10 % ako mieru spoluúčasti na škode. Súd tak konštatoval správnosť nájdeného pomeru spoluzavinenia v zmysle § 441 OZ. Žalobkyňa v priebehu konania uviedla, že určenie miery spoluzavinenia je otázkou právnou a súd by mal aj v tomto konaní sa opätovne mierou spoluzavinenia žalobkyne zaoberať a túto vyhodnotiť. Súd aj z dôvodu právnej istoty ustálil v zmysle § 441 OZ mieru spoluzavinenia žalobkyne v rozsahu 10 %, pretože považoval za nelogické a aj nespravodlivé, aby sa v každom jednotlivom konaní vyhodnocovala v súvislosti s totožnými okolnosťami miera spoluzavinenia v inom rozsahu, a to už z dôvodu princípu spravodlivosti ako aj právnej istoty.

31. Účelom ustanovenia § 447 OZ je zabezpečiť poškodenému náhradu straty na zárobku aj po skončení jeho pracovnej neschopnosti; k tejto strate na zárobku musí dôjsť v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia poškodeného. Komentované znenie poukazuje na náhradu straty na zárobku tak, že po skončení pracovnej neschopnosti sa vždy poskytuje vo forme peňažného dôchodku vyplácaného v budúcich mesačných dávkach. Jednorazová náhrada straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti sa nejaví ako efektívne riešenie, pretože u poškodeného môže nastať zmena následkov poškodenia zdravia (zhoršenie aj zlepšenie jeho zdravotného stavu), ktorá môže mať priamy vplyv na výšku jeho nároku podľa ust. § 447 OZ. K dosiahnutému zárobku po skotčení pracovnej neschopnosti sa pripočítava výška priznaného invalidného dôchodku, ktorý je vyplácaný na základe Zákona o sociálnom poistení. Podľa judikatúry nie je rozhodné, či poškodený vykonáva inú prácu, než vykonával pred tým, ako došlo k poškodeniu jeho zdravia; poškodený môže mať v dôsledku poškodenia zdravia stratu na zárobku, aj keď sa jeho pracovné zaradenie nezmení, ak dosahuje nižší pracovný výkon, prípadne rovnaký pracovný výkon, avšak pri vynaložení vyššieho úsilia (R 22/92). Ak poškodený dosahuje rovnaký alebo vyšší zárobok ako pred poškodením zdravia, nie je vždy vylúčené, že by aj tak mohlo dôjsť k strate na zárobku, ak môže po poškodení zdravia dosiahnuť takýto zárobok len so zvýšeným úsilím a so zvýšenou námahou. V tomto prípade je potrebné vyhodnotiť, aký bol zárobok poškodeného pri rovnakom vypätí síl, ak by nedošlo k úrazu. Je potrebné hodnotiť aj to, o koľko viac námahy musí poškodený vynaložiť na získanie rovnakých výsledkov práce ako pred poškodením jeho zdravia, prípadne o koľko viac rizika musí poškodený na seba brať so zreteľom na následky úrazu (R 132/56). Znenie predmetného ustanovenia bolo novelizované zákonom č. 349/2019 Z. z. s účinnosťou od 1. decembra 2019. V pôvodnom znení sa náhrada za stratu zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného alebo pri invalidite posudzovala a suma tejto náhrady sa určovala rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Podľa dôvodovej správy § 447 opustilo pôvodnú, z hľadiska ochrany poškodeného nevyhovujúcu naviazanosť právnej úpravy kvantifikácie výšky náhrady straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného na zákon o sociálnom poistení a nahrádza túto úpravu takou, ktorá zohľadňuje rozsah skutočne utrpenej škody a jej spravodlivej náhrady. Ujma sa v tomto prípade posúdi na základe porovnania priemerného zárobku poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody a zárobku, ktorý dosahuje po poškodení, pričom tento „nový“ zárobok je závislý aj od toho, či a v akej výške poškodený poberá invalidný, resp. čiastočne invalidný dôchodok. Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti sa teda vypočíta ako rozdiel medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody a súčtom zárobku, ktorý poškodený dosahuje po poškodení a priznaného invalidného dôchodku.

32. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu dospel odvolací súd k inému záveru, ako súd prvej inštancie, a to pokiaľ ide o určenie nároku na náhradu za stratu na zárobku žalobkyne. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, keď za priemerný zárobok žalobkyne na účely výpočtu straty na zárobku považoval minimálnu mzdu a to z nasledujúcich dôvodov. Uvedeným postupom sa súd prvej inštancie dopustil nesprávneho výkladu a aplikácie ust. § 134 ods. 5 a 6 Zákonníka práce v spojení s § 447 OZ (v znení od 01.12.2019). V uvedenej rovine dáva odvolací súd do pozornosti súdu prvej inštancie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. zo dňa 26. septembra 2024, sp. zn. 4Cdo/64/2023, v ktorom dovolací súd v podobnej veci zaujal stanovisko k právnej otázke týkajúcej sa posúdenia zárobkových možností poškodených osôb, ktoré v čase poškodenia zdravia nemali príjem, či nepoberali zárobok podľa ich budúcich predpokladaných možností zárobku, pričom dovolací súd v tomto rozhodnutí uviedol, že otázkou posudzovania budúcich zárobkových možností sa už v minulosti zaoberal v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/32/2002 a 3Cdo/113/2016.

33. Odvolací súd v tejto rovine dáva do pozornosti aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 10/2016 z 10. októbra 2018, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil nesúlad ustanovenia § 446 OZ s čl. 12 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v dôsledku ktorého došlo zákonodarcom následne k zmene právnej úpravy a znenia ustanovení § 446 a § 447 Občianskeho zákonníka, a teda aj spôsobu výpočtu náhrady straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti. Ústavný súd to vysvetlil práve v pasážach akcentujúcich potrebu rozlišovania straty na zárobku spôsobenej pracovným úrazom na jednej strane a straty na zárobku vyvolanej v režime občianskeho práva protiprávnym konaním na druhej strane.

34. V prvom prípade ide o sociálnu udalosť, kým v druhom okruhu o protiprávny úkon majúci za následok ujmu (stratu). Popísaná distinkcia sa potom logicky prejavuje v inštitucionálnom zabezpečení nárokov na náhradu ujmy z pracovných úrazov prostredníctvom verejného sociálneho poistenia garantujúceho základné právo podľa čl. 39 ods. 1 ústavy, kým odškodnenie straty na zárobku podľa napadnutého ustanovenia je objektom záväzkovo-právneho vzťahu vzniknutého medzi veriteľom (poškodeným) a dlžníkom (škodcom) v dôsledku protiprávneho konania škodcu, pričom spôsobenie takejto straty na zárobku vzťahu kreuje legitímnu nádej poškodeného významnú z pohľadu jeho základného práva vlastniť majetok. Neporovnateľnosť poškodených pracovnými úrazmi a poškodených podľa § 446 Občianskeho zákonníka plynie aj z daňovo-odvodového náhľadu na problematiku. Ústavný súd v predmetnom náleze konštatoval, že v rámci prieskumu napadnutého ustanovenia neidentifikoval žiaden prvok, ktorý by obmedzenie náhrady za stratu na zárobku ústavno-právne legitimizoval. Názor plynúci z dôvodovej správy, podľa ktorého regulácia náhrad škôd na zdraví podľa Občianskeho zákonníka „je obdobná ako pri pracovných úrazoch“ už ústavný súd vyvrátil (body 69 až 72). Pracovný úraz vyvolávajúci práceneschopnosť je sociálna udalosť nevyžadujúca prvok protiprávnosti, ujma na zdraví ústiaca do práceneschopnosti podľa Občianskeho zákonníka je škodová udalosť spôsobená protiprávnym konaním škodcu. Okrem toho nemožno zabúdať na skutočnosť, že istú podobu kompenzácie negatívnych dôsledkov pracovných úrazov či chorôb z povolania možno identifikovať už v existujúcom pracovnoprávnom vzťahu, ktorý apriórne zahŕňa množstvo čiastkových práv zamestnanca voči zamestnávateľovi cielených na elimináciu nebezpečenstva vzniku pracovného úrazu, ako aj na zvýhodňovanie prác so zvýšeným rizikom vzniku pracovného úrazu alebo choroby z povolania. K nim napríklad patria inštitút ochrany práce (šiesta časť Zákonníka práce), komplex povinností zamestnávateľa na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nadväzujúce vykonávacie predpisy), práva plynúce z povinnosti zamestnávateľa realizovať sociálnu politiku (siedma časť Zákonníka práce), exaktné pravidlá výnimočného nariadovania práce nadčas pri výkone rizikových prác (§ 97 ods. 11 Zákonníka práce), ale aj mzdové zvýhodnenia pri nadčasových rizikových prácach (§ 121 ods. 1 Zákonníka práce) a pri nočných rizikových prácach (§ 123 ods. 1 Zákonníka práce) či osobitné mzdové nároky zamestnancov za sťažený výkon práce (§ 124 Zákonníka práce). Všetky ako príklad uvedené faktory stavajú poškodenie zdravia a z neho plynúce nároky v rámci pracovno-právneho vzťahu do svetla diametrálne odlišného v porovnaní s nárokmi veriteľa ako subjektu civilného záväzkovo-právneho vzťahu vzniknutého protiprávnym škodovým konaním. Preto nemožno akceptovať ani pripomienku vlády, podľa ktorej sa napadnutým ustanovením „zamedzilo..., aby nedochádzalo k neodôvodnenej diskriminácii osôb pri kompenzovaní strát v súvislosti s poškodením zdravia“.

35. Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvej inštancie v rámci určenia základu pre určenie výšky náhrady za stratu na zárobku vychádzal zo záverov prijatých Krajským súdom v Nitre, sp. zn. 6Co/25/2011, ktorý v obdobnej veci aplikoval ustanovenia zákonníka práce, a to § 134 ods. 5 a 6, keď v danej veci žalobkyňa v čase škodovej udalosti nebola zamestnaná, a preto suma priemerného zárobku sa určovala podľa ust. § 134 ods. 5 Zákonníka práce, pričom predstavovala sumu minimálnej mzdy, čo nebolo správne. V tejto veci odvolací súd poznamenáva, že súdom prvej inštancie citované rozhodnutie krajského súdu bolo uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. septembra 2024, sp. zn. 4Cdo/64/2023 zrušené (ďalej len zrušujúce uznesenie dovolacieho súdu).

36. Dovolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení uviedol, že ak konajúce súdy založili svoje rozhodnutia v tejto otázke na inom právnom názore, podľa ktorého pri posudzovaní nároku na náhradu za stratu na zárobku pri invalidite poškodeného je potrebné aplikovať ustanovenia Zákonníka práce pri výpočte priemerného zárobku žalobcu, treba mať za to, že ich rozhodnutia spočívajú v nesprávnom právnom posúdení veci.

37. Dovolací súd poukázal na iné svoje rozhodnutie zo dňa 10. septembra 2002 sp. zn. 2Cdo/32/2002, ktoré bolo na základe rozhodnutia občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 29/2004. Najvyšší súd vyslovil právny názor, podľa ktorého „Spravodlivému usporiadaniu záväzkových vzťahov vzniknutých zo spôsobenej škody môže zodpovedať len také usporiadanie vzťahov medzi poškodeným a tým, kto škodu spôsobil, pri ktorom dochádza k úplnému odstráneniu ujmy, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného. Osobitná povaha škôd spôsobených na zdraví vyžaduje osobitnú, od všeobecného ustanovenia § 442 ods. 1 OZ upravujúceho náhradu skutočnej škody a ušlého zisku, odlišnú úpravu spôsobu a rozsahu ich náhrady škody spočívajúcu okrem iných aj v úprave náhrady za stratu na zárobku (§ 445 a nasl. OZ), ktorú nemožno podriaďiť pod pojem skutočnej škody alebo ušlého zisku. Podľa dôvodovej správy k Občianskemu zákonníku (k ustanoveniu § 445 a nasl.) je likvidácia náhrady škody spôsobenej ublížením na zdraví založená na zásade zabezpečiť občanom takto poškodeným postačujúce hmotné prostriedky pre ich ďalší život. V odôvodnení rozhodnutia najvyšší súd vysvetlil, že strata na zárobku v zmysle ustanovenia § 445 a nasl. OZ je širší pojem než je strata na mzde alebo inom pracovnom príjme, ktorý ju nahrádza. Najvyšší súd ustálil aj to, že pri určení náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo invalidite v zmysle § 447 OZ by sa v prípade vzniku práva malo vychádzať z pravdepodobných príjmov, ktoré by žalobkyňa dosiahla s prihliadnutím na príjmy v rovnakom alebo podobnom predmete podnikania v danej lokalite po odpočítaní výdavkov potrebných na ich dosiahnutie, a ak to nie je možné, podľa zárobku ustanoveného v mzdových predpisoch, vnútorných mzdových predpisoch alebo v kolektívnej zmluve platiacich pre zamestnancov vykonávajúcich rovnakú alebo podobnú prácu.

38. V zrušujúcom uznesení zo dňa 26. septembra 2024, sp. zn. 4Cdo/64/2023 poukázal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj na obdobné závery v rozhodnutí zo dňa 6. decembra 2018, sp. zn. 3Cdo/113/2016 (ktoré sa týkalo tohto konania), v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil záver, že osobitná povaha škôd spôsobených na zdraví vyžaduje osobitnú, od všeobecného ustanovenia § 442 ods. 1 OZ upravujúceho náhradu skutočnej škody a ušlého zisku, odlišnú úpravu spôsobu a rozsahu náhrady škody spočívajúcu, okrem iných, aj v úprave náhrady za stratu na zárobku (§ 445 a nasl. OZ), ktorú nemožno podriaďiť pod pojem skutočnej škody alebo ušlého zisku. Podľa dôvodovej správy k Občianskemu zákonníku (k § 445 a nasl.) je likvidácia náhrady škody spôsobenej ublížením na zdraví založená na zásade zabezpečiť občanom takto poškodeným postačujúce hmotné prostriedky pre ich ďalší život. So zreteľom na uvedené dovolací súd zastával názor, že právna úprava v Občianskom zákonníku (§ 446 a § 447) odkazuje na právnu úpravu v Zákone o sociálnom zabezpečení len vo vzťahu k určeniu výšky odškodnenia (viď aj JUDr. Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax (komentár), str. 1769). Dovolací súd ďalej konštatoval, že samotná okolnosť, že žalobkyňa nebola v čase úrazu zamestnaná a nemala zárobok alebo iný príjem zárobok nahrádzujúci, sama osebe nevyučovala vznik nároku žalobkyne na náhradu za stratu na zárobku po skončení jej pracovnej neschopnosti. Iný výklad by bol v rozpore s vyššie uvedenou požiadavkou spravodlivého usporiadania záväzkových vzťahov vzniknutých zo spôsobenej škody, ako aj s článkom 2 Základných princípov (princíp právnej istoty) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

39. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalobkyňa pred škodovou udalosťou nepracovala, ale študovala na strednej škole, pričom k poškodeniu jej zdravia došlo v dôsledku dopravnej nehody, teda protiprávnym konaním iného a nie v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. Aplikácia ust. § 134 ods. 6 Zákonníka práce (medzitým neplatné) bola možná len pri náhrade škody podľa pracovnoprávných predpisov a nie v iných prípadoch. Odvolací súd teda uvádza, že v danom prípade si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok z občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú protiprávnym úkonom.

40. Odvolací súd sa stotožňuje s takým ustaľujúcim nájdením práva uvedenom vo veci NS SR sp. zn. 4Cdo/64/2023, ktoré vylučuje aplikáciu (hoci aj v minulosti za účinnosti) ust. § 134 ods. 6 Zákonníka práce a prihládajúc na vyššie uvedené odkazuje na potrebu zohľadniť širšie odškodnenie poškodeného v rámci protiprávneho úkonu a vzniku „škody na zárobku“.

41. Poukazuje ďalej na to, že pri aplikácii ust. § 879w Občianskeho zákonníka je treba vychádzať z toho, že ustanoveniami § 446, § 447, § 447b a § 448 (účinné od 1. decembra 2019) sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. decembrom 2019, pričom špecificky, vznik týchto právnych vzťahov a vznik nárokov z týchto právnych vzťahov je potrebné posudzovať podľa zákona v znení účinnom do 30. novembra 2019. Je treba zobrať do úvahy Nález ÚS PL. ÚS 10/2016 z 10. októbra 2018 s konštatovaním, že vyslovil nesúlad vo vzťahu k § 446 tak, že „Ustanovenie § 446 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 12 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“. Uvedené vo výsledku znamená, že toto ustanovenie nebolo ústavne súladné už aj predtým (výklad s účinkom ex tunc). Následne zákonodarcou novelou z roku 2019 zmenil, okrem iného, aj ust. §447 OZ. Možno aplikovať sumár na tento prípad dopadajúcich ustanovení občianskeho zákonníka (najmä § 447 OZ) s aplikáciou ust. § 879w OZ (ohľadne vzniku právnych vzťahov a vzniku nárokov do prijatia novely občianskeho zákonníka v roku 2019) s výkladom, ktorý urobí za dosť právnomu názoru vyslovenému v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/64/2023, ako aj nárokov po novele. Do úvahy je treba zobrať tiež normatívne záväzný medzitýmny rozsudok vydaný v tomto konaní, ktorý stanovil, že výpočtovým základom pre určenie náhrady za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti od 13.12.2011 je určená z priemernej mzdy v národnom hospodárstve.

42. V tejto súvislosti je však treba, vzhľadom na vnesenú námietku premlčania a pre prípad priznateľnosti zvýšených nárokov (uplatnených žalobkyňou neskôr), podrobne súdom prvej inštancie vyhodnotiť, kedy začala premlčacia doba plynúť a s akými následkami, pre ten ktorý nárok uplatnený v tomto konaní. Je treba odlišovať na jednej strane „nominálnu“ výšku prv uplatneného nároku na jednej strane a dodatočne uplatneného procesného nároku (zmenami návrhu) na strane druhej. Ak rozšírenie „nominálneho“ procesného nároku sa dotýka časti nárokov, ktorým premlčacia doba uplynula, nemožno ich v súdnom konaní priznať (je treba vyhodnotiť ktoré a v akom rozsahu). Uplatnenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi podľa názoru odvolacieho súdu bez ďalšieho nemôže byť naplnené len preto, že prišlo k zmene zákona, ktorý skôr platil a judikatórne nachádzanie práva jeho obsah „vyložilo odlišne“. Nemožno však pri vyhodnocovaní otázky začiatku plynutia premlčacej doby, podľa názoru odvolacieho súdu, brať do úvahy zmenený zákon ako skutočnosť, ktorá založila začiatok plynutia premlčacej doby pre neskôr uplatnené procesné nároky (hoci z obdobia právnych vzťahov, ktoré už boli v konaní v nižšej výške z dôvodu protiprávneho úkonu a vzniku škody uplatnené). Procesné nároky v konkrétnej (vyššej výške) boli uplatniteľné aj pred novelou (aj spolu so žalobou).

43. Vzhľadom na uvedené bude úlohou súdu prvej inštancie vec opätovne prejednať a oboznámiť sa s hore uvedenými rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom bude potrebné prihládnuť aj na závery Najvyššieho súdu SR, že pri určení náhrady za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti podľa § 447 OZ a nasl. je potrebné vychádzať zo širšieho kontextu a v súvislosti s rozhodnutím medzitýmny rozsudkom v tomto konaní. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude posúdiť aj otázku premlčania v tom rozmere, či nárok uplatnený žalobkyňou je po rozšírení žaloby v prevyšujúcej výške pôvodne uplatneného nároku premlčaný alebo nie. Rozhodnutie musí vychádzať z odôvodnenia rozsudku, ktoré podrobne uvedie jednotlivé výpočty nárokov za jednotlivé obdobia s prihladnutím na už právoplatne priznanú časť nároku a z odôvodnenia prípadnej nepriznanej časti. V tejto súvislosti možno vyzvať strany na vyčíslenie. V tomto konaní bola časť procesného nároku právoplatne súdom priznaná, preto v ďalšom postupe je potrebné vziať zreteľ k už priznanému nároku ako aj k čiastkovému zastaveniu konania (právoplatné) k časti nároku. V konaní vzišla petítorna požiadavka žalobkyne na valorizačné usporiadanie vzťahu (do zmeny pomerov), s ktorým je potrebné meritorne sa vysporiadať, vrátane odôvodnenia (priznaním/nepriznaním) v novom rozhodnutí. Úrok

z omeškania nemožno priznať bez splnenia a podľa podmienok, ktoré načrtoľ Ústavný súd SR v inej veci v Náleze II. ÚS 263/2022.

44. S poukazom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru o dôvodnosti podaného odvolania žalobkyne, čo zaviazalo odvolací súd postupovať procesným postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, teda že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výrokov III. a IV. zrušil a v spojení s § 391 ods. 1 CSP vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

45. Vo svojom novom rozhodnutí, popri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu obsiahnutého v tomto rozhodnutí (§ 391 ods. 2 CSP), súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

46. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 10 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doučenia opravného uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).